

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyně JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci

žalobce: **XXX**
zastoupený advokátkou JUDr. Veronikou Pupalovou
sídlem Májová 606/35, Cheb

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem

takto:

I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobci vrátil dne 9. 7. 2025 jeho žádost o udělení dočasné ochrany z důvodu její nepřijatelnosti, zaevidované pod č. j. OAM-0395752/DO-2025, byl nezákonný.

II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobce a přikazuje se mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti žalobce ze dne 9. 7. 2025, zaevidované pod č. j. OAM-0395752/DO-2025, o udělení dočasné ochrany.

III. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 12 270 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku, do rukou jeho právní zástupkyně, JUDr. Veroniky Pupalové.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a žalobní argumentace

- [1] Dne 9. 7. 2025 podal žalobce žádost o poskytnutí dočasné ochrany, č. j. OAM-0395752/DO-2025, již žalovaný obratem označil jako nepřijatelnou a vrátil ji žalobci zpět. Důvodem bylo předchozí udělení dočasné ochrany žalobci v Rumunsku. Žalovaný postupoval dle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (dále též „*Lex Ukrajina*“).
- [2] Žalobce s postupem žalovaného nesouhlasí, jelikož je toho názoru, že ke dni podání žaloby podmínky pro udělení dočasné ochrany v České republice naplnil. Proto neměla být jeho žádost shledána nepřijatelnou. Tento postup žalobce označuje za nezákonný.
- [3] Žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42 a na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ve věci C-753/23, *Krasiliva*.
- [4] Rovněž odkazuje na rozsudek zdejšího soudu ze dne 28. 5. 2025, č. j. 6 A 122/2024-55. Zmiňuje také věc, kterou žalovaný vede pod sp. zn. OAM-0415944-11/DO-2024. V dané věci měl již žalovaný dne 12. 6. 2025 udělit pobytové oprávnění typu D/DO/967, číslo vízového štítku 902395614. Žalobce zdůrazňuje, že „[v] rozsahu dříve udělené dočasné ochrany EU Rumunskem došlo tedy v případě žadatele k vyznačení pobytového oprávnění ČR, s platností do 31. 3. 2026, kdy žadatel svůj pobyt v Rumunsku dříve zrušil“.
- [5] Žalobce z Ukrajiny odešel z důvodu obavy o svůj život. Uvádí, že směřoval do České republiky. Na cestě sem cestoval nejdříve přes Itálii, kde získal dočasnou ochranu poprvé. Tamní dlouhodobý pobyt mu později zaniknul. Dále se žalobce přesouval přes Rumunsko, kde mu byl pobyt udělen dne 7. 2. 2024. Do České republiky žalobce přišel následně se svou snoubenkou, která zde též bydlí, a se svými přáteli, u kterých se mu dostalo zázemí a pracovního uplatnění. Zdůrazňuje, že na území České republiky má svou rodinu a přátele. Rovněž zde má sociální zázemí a žije zde v souladu s místními zvyklostmi.
- [6] Dne 11. 12. 2024 žalobce zrušil prostřednictvím Velvyslanectví Rumunska v Praze dlouhodobý pobyt, který mu byl předtím udělen v Rumunsku. Tam odevzdal také doklad o daném pobytovém oprávnění (Permis nr. 0232838). Žalobce ke své žalobě přiložil certifikát o zrušení pobytu v Rumunsku ze dne 11. 12. 2024.
- [7] Žalobce uvádí, že když se mu dostalo informace o udělení pobytového oprávnění jinému žadateli v téže situaci, v jaké je nyní on (viz výše), rozhodl se podat dne 9. 7. 2025 svou žádost. Tu však žalovaný na místě odmítl pro nepřijatelnost. Tento postup žalovaného žalobce označuje za nezákonný zásah do jeho práv. Žalobce k tomuto

cituje bod 32 výše uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu ve věci 1 Azs 174/2024-42.

- [8] Z výše uvedených důvodů žalobce požaduje, aby soud rozhodl, že zásah žalovaného, jenž spočíval ve vrácení jeho žádosti o poskytnutí dočasné ochrany z důvodu nepřijatelnosti, byl nezákonný. Rovněž požaduje, aby soud žalovanému zakázal pokračovat v porušování jeho práv a přikázal mu obnovit stav před vrácením dané žádosti.

II. Vyjádření žalovaného

- [9] Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 13. 10. 2025, č. j. OAM-0395752/DO-2025, uvedl, že žalobcovu žádost vyhodnotil jako nepřijatelnou na základě § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina. Z databáze nazývané „*Temporary Protection Platform*“ žalovaný zjistil, že žalobce je držitelem dočasné ochrany v Itálii a Rumunsku (v rubrice „*Type of protection*“ bylo u žalobce uvedeno „*tp*“ – jedná se o zkratku pro „*Temporary protection*“). Žalovaný vysvětluje, že tato zkratka značí, že daný cizinec získal povolení k pobytu v rámci dočasné ochrany a je dosud jeho držitelem. Dále podotýká, že sám žalobce toto potvrdil v žádosti o poskytnutí dočasné ochrany, kde uvedl, že dočasnou ochranu již získal v Itálii a v Rumunsku.
- [10] Žalovaný uvádí, že ze znění ust. § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina vyplývá, že pro splnění podmínek k vyslovení nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu stačí, když žadatel získá dočasnou ochranu v jiném členském státě Evropské unie. Dle jeho názoru není zapotřebí splnění jiných podmínek. V případě žalobce se jednalo právě o tuto situaci.
- [11] Rovněž uvádí, že žalobce v žádosti neoznačil žádné své rodinné příslušníky, kteří by měli být přítomni na území České republiky. Tímto žalovaný zdůvodňuje, proč nemohl postupovat podle ustanovení § 51 ani § 52 Legis Ukrajina.
- [12] Žalovaný podotýká, že ačkoli si je vědom judikatury Nejvyššího správního soudu ve věci dočasné ochrany (zejména rozsudků ve věci 1 Azs 33/2024 a 1 Azs 174/2024), která vychází z rozsudku Soudního dvora Evropské unie ve věci Krasiliva, shledává závěry Nejvyššího správního soudu o rozporu § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina s unijním právem nesprávnými. Dodává, že poté, co bylo dne 15. 7. 2025 vydáno prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382, není pochyb o tom, že se nelze dovolávat práva sekundární volby členského státu v rámci dočasné ochrany.
- [13] Dle žalovaného plyne primární právo volby členského státu z čl. 8 odst. 1 Směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. 7. 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě nouzového přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími (dále též „*Směrnice 2001/55/ES*“).
- [14] Žalovaný se vymezuje vůči argumentaci Nejvyššího správního soudu obsažené v bodě 53 odůvodnění výše uvedeného rozsudku ve věci 1 Azs 174/2024. Nesdílí názor, že by prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 obracelo právní

režim zakotvený Směrnicí 2001/55/ES. Ve vztahu k článku 11 této směrnice uvádí, že když právo sekundárního pohybu mezi členskými státy nevyplývá přímo z této směrnice, není vůbec zřejmé, zda jej lze vyvozovat jen z dohody členských států o neaplikaci čl. 11 dané směrnice. Dodává, že povinnost vydat povolení k pobytu osobám, které jsou již držiteli tohoto povolení z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě, je stanovena pouze pro situace uvedené v čl. 15 odst. 6 a čl. 26 odst. 4 dané směrnice.

- [15] K samotné dohodě členských států o neaplikaci čl. 11 Směrnice 2001/55/ES žalovaný podotýká: „*V případě vyloučení jeho aplikace se tedy cizinec nemusí obávat, že bude v případě neoprávněného pobytu orgánu státu, kde neoprávněně pobývá, orgánům členského státu, který mu povolení k pobytu vydal, automaticky předán. To je ale vše. Právo na získání pobytového oprávnění podle čl. 8 odst. 1 (...) mu tím nevznikne, alespoň ne na základě vyloučení čl. 11, nemá totiž jak, když tento článek neupravuje žádné povinnosti členských států vůči němu, ale pouze ve vztazích mezi členskými státy.*“
- [16] Žalovaný připomíná, že ve vztahu k otázce druhotného pohybu žadatelů byly přijaty dva nové recitály. Jedná se o recitály č. 4 a 5 obsažené v prováděcím rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460, které prodlužuje dočasnou ochranu do 4. března roku 2027. Dle vyjádření žalovaného z recitálu č. 4 vyplývá, že pokud daná osoba požívá dočasné ochrany v jednom z členských států, měla by její žádost o udělení dočasné ochrany v dalším členském státě být zamítnuta. Uvádí, že z tohoto recitálu, stejně jako z rozsudku ve věci Krasiliva, neplyne povinnost orgánů členských států poskytovat jakoukoli asistenci žadatelům, pokud jde o zrušení dočasné ochrany v jiném členském státě.
- [17] Recitál č. 5 interpretuje žalovaný tak, že dohoda členských států o neaplikaci čl. 11 směrnice 2001/55/ES nijak neovlivňuje aplikaci čl. 8 odst. 1. Jinými slovy, není založena povinnost členských států vydávat z titulu dočasné ochrany povolení k pobytu těm žadatelům, kteří již povolení obdrželi v jiném členském státě.
- [18] Uvádí, že ačkoli tyto recitály tvoří normativní část prováděcího rozhodnutí, lze je použít jako vodítko k výkladu daného textu. Zároveň u nich není nutno posuzovat jejich účinnost, jako je tomu u normativní části prováděcího rozhodnutí. Z toho dle žalovaného vyplývá, že není rozhodné, kdy žadatel svou žádost o udělení dočasné ochrany podal, zda tak učinil před nabytím účinnosti daného prováděcího rozhodnutí nebo až později.
- [19] Dodává, že „*Nejvyšší správní soud (...) ve své judikatuře příliš rychle uzavírá, že pokud má cizinec primární právo volby prvního členského státu, (...) že mu také svědčí právo tento státu změnit a získat toto pobytové oprávnění v jiném státě. Neaplikace čl. 11 směrnice 2001/55/ES v praxi, o niž se argumentace Nejvyššího správního soudu opírá, nemůže podle názoru žalovaného zastínit fakt, že pro závěr o existenci práva „sekundární“ volby členského státu neexistuje opora v pozitivním právu.*“
- [20] Z důvodů výše uvedených žalovaný navrhuje soudu, aby žalobu zamítl pro její nedůvodnost.

III. Posouzení věci Městským soudem v Praze

- [21] Jak vyplynulo z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. března 2025, č. j. Nad 28/2025-47, je k rozhodování o žalobách na ochranu proti nezákonným zásahům ve věcech dočasné ochrany místně příslušný Městský soud v Praze.
- [22] Nejvyšší správní soud dospěl v tomto usnesení k závěru, že jelikož Lex Ukrajina, zákon o dočasné ochraně ani zákon o pobytu cizinců neobsahují pravidlo použitelné pro určení místní příslušnosti soudu v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, který spočíval ve vrácení žádosti žadateli o dočasnou ochranu z důvodu nepřijatelnosti, musí být v takovýchto případech aplikováno obecné pravidlo z ust. § 7 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“). Proto je místní příslušnost soudu určena podle místa sídla žalovaného.
- [23] Jelikož je místem sídla žalovaného hlavní město Praha, je místně příslušný zdejší soud, kterému tak věc byla postoupena Krajským soudem v Plzni.
- [24] Městský soud v Praze rozhodoval podle ust. § 87 odst. 1 s. ř. s. na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí, nezákonnost zásahu posuzoval podle skutkového a právního stavu účinného v době konání zásahu.
- [25] Podle ust. § 82 s. ř. s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
- [26] Soud se nejdříve zabýval otázkou, zda byly splněny podmínky, které judikatura správních soudů používá v souvislosti s posouzením, zda se v daném případě jednalo o nezákonný zásah. Jak dovodil Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 17. 3. 2008, č. j. 2 Aps 1/2005-65, musí být kumulativně naplněny následující podmínky. Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka), a to nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem či donucením správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka). Tento zásah musí být zároveň zaměřen přímo proti němu nebo musí být v jeho důsledku pro němu přímo zasaženo (5. podmínka).
- [27] Soud shledal, že podmínky č. 1, 2, 4 a 5 byly naplněny. Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016-52, podmínka přímého zasažení do práv žadatele (žalobce) je splněna vrácením žádosti o dočasnou ochranu z důvodu její nepřijatelnosti.
- [28] Soud tedy musel následně posoudit, zda byla splněna i poslední (3.) podmínka, tedy zda byl daný zásah ze strany žalovaného proveden jako nezákonný.
- [29] Soud považuje za příhodné upozornit na judikaturu zdejšího soudu vydanou před přijetím rozsudku Soudního dvora Evropské unie ve věci *Krasiliva*, která již tehdy prezentovala závěr, že česká vnitrostátní úprava je v rozporu s předmětným článkem Směrnice 2001/55/ES. Jednalo se například o rozsudek ze dne 20. 3. 2024, č. j. 9 A 7 2024-27. Soud tehdy řekl, že: „*má však za to, že ze směrnice o dočasné ochraně plyne toliko to, že dočasnou ochranu lze v danou chvíli mít pouze v jednom členském státě, což nevylučuje možnost požádat o dočasnou ochranu v členském státě poté, co již dříve byla dočasná ochrana v jiném členském státě udělena. (...)*“. Tento závěr zdejšího soudu potvrdil Nejvyšší správní soud, když zamítl kasační stížnost žalovaného v dané věci.

- [30] Obdobnou věcí se zdejší soud zabýval například také v rozsudku ze dne 25. 6. 2025, č. j. 15 A 35/2025-46. V něm zdejší soud popsal mechanismus ochrany poskytované na základě dočasné ochrany takto: *„Obecně lze přisvědčit žalovanému, že institut nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., osobu z dočasné ochrany nevylučuje. Lze mu dát za pravdu i v závěru, že čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany je možné pouze v jednom členském státě (bod 16 prováděcího rozhodnutí). Samotná směrnice o dočasné ochraně nezakládá držitelům dočasné ochrany bez dalšího právo volby hostitelského členského státu; předně je na členských státech, aby mezi sebou ujednaly, který z nich dané osoby přijme a poskytne jim práva plynoucí z dočasné ochrany na svém území. Z toho plyne, že uvedená směrnice nepředvídá ani právo držitele dočasné ochrany „primární volby“ členského státu, což logicky znamená, že nepředvídá ani právo „sekundární volby“. Dále zdůraznil zejména onen rozdíl v právní úpravě, který lze spatřit v souvislosti s vysídlenými osobami z Ukrajiny: „Členské státy ale v případě osob vysídlených kvůli invazi ruských vojsk na Ukrajinu zvolily odlišný postup. Prováděcí rozhodnutí doplnily o dohodu o vyloučení aplikace článku 11 směrnice o dočasné ochraně, který upravuje mechanismus vnitro-unijního nuceného navrácení nelegálně pobývajících držitelů dočasné ochrany do hostitelského členského státu. Režim předvídaný směrnicí o dočasné ochraně (mechanismus určení, jak budou osoby požívající dočasné ochrany mezi jednotlivé členské země rozděleny), tudíž u ukrajinských státních příslušníků není možno použít.“*
- [31] V již zmiňovaném rozsudku č. j. 1 Azs 174/2024-42 Nejvyšší správní soud vysvětlil význam prohlášení členských států ohledně neuplatňování článku 11 Směrnice 2001/55/ES, který je obsažen v bodě 15 odůvodnění prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382. Nejvyšší správní soud výslovně zdůraznil, že: *„[p]okud tedy mají státní příslušníci Ukrajiny (kteří jsou držiteli dočasné ochrany podle Rozhodnutí Rady č. 2022/382) právo zvolit si hostitelský členský stát a současně se vůči nim neuplatní článek 11 směrnice o dočasné ochraně, nelze podle NSS dospět k jinému závěru, než že mají v průběhu trvání dočasné ochrany rovněž právo přemístit svůj pobyt do jiné, jimi zvolené země. Za tímto účelem jim musí být vydáno pobytové oprávnění.“* Nejvyšší správní soud podotýká, že není možné připustit takový výklad, který by umožňoval žadateli disponovat právy z dočasné ochrany ve více unijních členských státech najednou. Toto však nemůže nastat v případech, kdy žadatel již nadále předchozím pobytovým oprávněním nedisponuje, a to například v situaci, kdy se takového předchozího oprávnění sám vzdal (jak je tomu i v nyní posuzovaném případě – viz dále).
- [32] K dané otázce se vyjádřila i Evropská komise ve svém sdělení nazvaném *„Operační pokyny k provádění prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana“*. Evropská komise mimo jiné uvedla: *„Jakmile členský stát vydá povolení k pobytu v souladu s článkem 8 směrnice 2001/55/ES, má osoba požívající dočasné ochrany právo cestovat do jiných členských států, než je členský stát, který vydal povolení k pobytu na dobu 90 dnů během období 180 dnů. Pokud se taková osoba následně přesune do jiného členského státu, kde obdrží jiné povolení k pobytu v rámci dočasné ochrany, musí skončit platnost prvního vydaného povolení k pobytu a práva z něj vyplývající musí zaniknout v souladu s čl. 15 odst. 6 a čl. 26 odst. 4 směrnice 2001/55/ES.“*

- [33] Pro posouzení předmětné otázky, tedy zda vrácení žádosti žalobci představovalo nezákonný zásah, považuje zdejší soud za potřebné připomenout rozsudek Soudního dvora Evropské unie ve věci C-753/23, *Krasiliva*, který zodpověděl předběžné otázky předložené osmým senátem Nejvyššího správního soudu.
- [34] V návaznosti na výše citovaný rozsudek Soudního dvora Evropské unie následně Nejvyšší správní soud představil ve svém rozsudku ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, možné situace, které mohou v souvislost s vrácením žádosti žadateli o dočasnou ochranu nastat. Vytvořil tedy jakýsi „návod“, jak by mělo být ze strany žalovaného v jednotlivých případech postupováno. Soud shledal, že součástí soudního spisu (č. l. 3) je i žalobcem odkazovaný certifikát o vzdání se práv vyplývajících mu z dočasné ochrany udělené dříve v Rumunsku ze dne 11. 12. 2024, č. C95-24-1014. Současně se tímto žalobce vzdal i povolení k pobytu (permit no. 0232838). Tento dokument byl vydán Velvyslanectvím Rumunska v Praze. Proto se na nyní posuzovanou věc vztahuje výklad Nejvyššího správního soudu obsažený v bodě 78 odst. 3 odůvodnění výše citovaného rozsudku. V něm je uvedeno: *„Žádost o dočasnou ochranu v České republice bude podána poté, co osoba již v minulosti obdržela pobytové oprávnění v jiném členském státě, avšak tímto oprávněním k okamžiku podání žádosti prokazatelně již nedisponuje (např. z důvodu, že bylo na žádost žadatele zrušeno). V takovém případě nelze uplatnit institut nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. pro jeho neslučitelnost s právem EU. Žádost tudíž bude nutné věcně projednat a v případě splnění podmínek pobytové oprávnění vydat.“*
- [35] Soud se rovněž zabýval argumentací žalovaného novými recitály prováděcího rozhodnutí Rady 2025/1460 (viz vyjádření žalovaného výše). K totožnému argumentu se již zdejší soud vyjadřoval například v rozhodnutí ze dne 25. 6. 2025, č. j. 15 A 35/2025-46. Soud proto odkazuje zejména na bod 19 daného rozsudku, kde soud toto tvrzení žalovaného posoudil následovně: *„Žalovaný se mylí též v tom, že možnost druhotného pobytu osob s dočasnou ochranou dovozená Nejvyšším správním soudem odporuje smyslu a účelu směrnice o dočasné ochraně. Směrnice o dočasné ochraně nevylučuje možnost podat žádost o dočasnou ochranu poté, co již byla dočasná ochrana žadateli poskytnuta v jiném členském státě (natožpak pokud žalobkyně takto poskytnutou dočasnou ochranou již nedisponuje), pouze z ní vyplývá, že žadatel by neměl požívat dočasné ochrany ve vícero státech současně. Ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina se týká pouze osob pod souběžnou dočasnou ochranou jiného členského státu. (...) Obiter dictum soud k tvrzení žalovaného vztahujícímu se k návrhu Prováděcího rozhodnutí Rady (EU) č. 9933/25 konstatuje, že ani z něj žalovaným uváděné skutečnosti neplynou. Rada v recitálu pouze uvádí, že ‚(v)zhledem k tomu, že určitá osoba může v daném okamžiku požívat práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, by členské státy v zájmu zajištění, že tomu tak je, a s cílem zabránit vícenásobným registracím k dočasné ochraně, měly zamítnout žádosti o povolení k pobytu podané na základě čl. 8 odst. 1 směrnice 2001/55/ES, pokud je zřejmé, že dotyčná osoba již povolení k pobytu na tomto základě získala v jiném členském státě. To by bylo v souladu s rozsudkem Soudního dvora Evropské unie ve věci C-753/23, a zejména s jeho bodem 30‘ a dále, že ‚nic by nemělo být vykládáno tak, že znamená povinnost členského státu vydat povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany osobě, která obdržela povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě‘. Z citovaného textu vyplývá pouze soudem již shora zdůrazněný závěr, že žadatel o dočasnou ochranu by neměl požívat dočasnou ochranu ve*

vícero státech současně, nikoliv to, že lze žádost bez jejího věcného posouzení označit za nepřijatelnou bez případného upozornění žadatele na možnost vzdát se dočasné ochrany v jiném členském státě (pakliže jí disponuje).“

- [36] Jelikož Směrnice 2001/55/ES vychází z principu, že jednotlivé vnitrostátní právní úpravy mohou zakotvit výhodnější podmínky, nikoli však méně výhodné, představuje tak ust. § 5 odst. 1 písm. c) a d) Legis Ukrajina rozpor se zněním Směrnice 2001/55/ES. Protože mají vnitrostátní aplikační orgány (tedy i zdejší soud) povinnost vnitrostátní normu v případě shledaného rozporu s normou unijní nepoužít, aplikuje se tedy dané ustanovení Směrnice 2001/55/ES.
- [37] Zdejší soud v bodě 29 odůvodnění rozsudku ze dne 9. 6. 2025, č. j. 17 A 46/2025-30, uvedl: *„Lex Ukrajina v současnosti neobsahuje normu, která by založila nepřijatelnost žádosti o dočasnou ochranu u osoby, která v minulosti byla držitelkou dočasné ochrany v jiném členském státě, ale o tuto ochranu v mezidobí z jakéhokoli důvodu přišla. Ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina se totiž týká pouze osob pod souběžnou dočasnou ochranou jiného členského státu. Judikatura Nejvyššího správního soudu ovšem nerozporuje, že tento stav možný není, pouze žalovanému uložila, aby v těchto případech byla taková osoba poučena o nemožnosti souběžného využívání dočasné ochrany ve více členských státech, případně aby žalovaný prověřil, zda udělením dočasné ochrany v ČR automaticky zanikne dočasná ochrana udělená v jiném členském státě. (...)“*
- [38] V bodě 31 téhož rozsudku se soud vyjádřil také ve vztahu k dokazování souběžné dočasné ochrany v jiném členském státě EU. Zdůraznil, že *„nepostačí paušální odkaz na informační systém TPD, u něhož není dán princip materiální publicity“*.
- [39] Závěrem považuje soud za potřebné připomenout následující závěry, které Nejvyšší soud uvedl ve svém rozsudku ze dne 17. 7. 2025, č. j. 1 Azs 111/2025-34. V bodě 17 zdůraznil, že *„Jak již Nejvyšší správní soud opakovaně dovodil, správní orgány jsou povinny jeho judikaturu v obdobných případech (tj. i mimo kasační závaznost v individuálním případě) respektovat. V opačném případě se jejich postup stává zcela svévolným a popírajícím jak základní zásady fungování veřejné správy, tak i fundamentální principy právního státu založeného na respektu k právům a svobodám jednotlivce“*. V bodě 18 poté dodal: *„Povinnost respektovat judikaturu vyplývá i z čistě praktického hlediska. Pokud by správní orgány rozhodovaly bez ohledu na rozhodovací praxi správních soudů, s ohledem na vnitřní závaznost rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (§ 17 s. ř. s.; bod [14] tohoto rozsudku) by následně nutně došlo ke zrušení jakéhokoli správního rozhodnutí, které by se od takové soudní rozhodovací praxe odlišovalo. To by bylo spojeno nejen s ohrožením principů právního státu, k nimž se Česká republika hlásí (čl. 1 odst. 1 Ústavy), ale současně by to znesnadňovalo soudům plnit jejich poslání poskytovat ochranu právům (čl. 90 Ústavy). Nadto by správní orgány byly opakovaně procesně neúspěšné, což zcela nevhodně prodlužuje ukončení věci bez zbytečných průtahů (v rozporu s § 6 odst. 2 správního řádu), vede k vydání nezákonných rozhodnutí s možnou odpovědností státu za škodu (čl. 36 odst. 3 Listiny základních práv a svobod) a povinnosti hradit náhradu nákladů úspěšným žalobcům (§ 60 s. ř. s.).“*

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

- [40] Z výše popsaných důvodů došel zdejší soud k závěru, že žaloba je důvodná, jelikož se žalovaný dopustil nezákonného zásahu vůči žalobci. Proto soud výrokem I. tohoto rozsudku určil, že žalobcem tvrzený zásah je nezákonný. Výrokem II. soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování žalobcova práva podat žádost o dočasnou ochranu. Zároveň žalovanému tímto výrokem přikázal obnovit stav, který panoval před tím, než byla žalobci jeho žádost vrácena pro nepřijatelnost.
- [41] Soud o žalobě rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. Účastníci řízení nevyjádřili nesouhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání.
- [42] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl výrokem III. dle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Jelikož měl žalobce v dané věci plný úspěch, přiznal mu zdejší soud náhradu důvodně vynaložených nákladů soudního řízení.
- [43] Náklady žalobce za řízení o žalobě tvoří odměna advokáta. Ta zahrnuje dva úkony právní služby spočívající v přípravě a převzetí zastoupení a sepsání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], přičemž za každý z nich náleží částka 4 620 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a paušální náhrada hotových výdajů v částce 450 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Za řízení o žalobě tak zástupci žalobce náleží odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 10 140 Kč [2 x (4 620 + 450)]. Jelikož je zástupce žalobce plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tato částka o částku 2 130 Kč odpovídající 21% dani z přidané hodnoty na celkovou částku 12 270 Kč.
- [44] Od soudního poplatku byl žalobce osvobozen *ex lege* podle § 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 19. listopadu 2025

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu